

Polska w liczbach

2016-10-04

O polskiej przyrodzie

Polska jest krajem środkowoeuropejskim o powierzchni całkowitej 322 575 km². Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) wynosi 311 888 km², natomiast powierzchnia morskich wód wewnętrznych 2005 km², a morza terytorialnego 8682 km². Geometryczny środek Polski mieści się we wsi Piątek, położonej w województwie łódzkim. Najdalej na północ wysunięty kraniec Polski (54°50' N) to przylądek Rozewie, na południe (49°00' N) szczyt Opołonek w Bieszczadach, na zachód (14°07' E) kolano Odry koło Cedyni, a na wschód (24°09' E) kolano Bugu koło Strzyżowa.

Ponad połowa obszaru - aż 54% leży w dorzeczu Wisły, 33,9% - Odry, 0,8% - Niemna, 11% - rzek pobraża Morza Bałtyckiego. Polska jest krajem nizinnym, gdzie średnia wysokość nad poziomem morza wynosi 173 m. Najniżej położony punkt - 1,8 m p.p.m. znajduje się na zachód od miejscowości Rączki Elbląskie, natomiast najwyższym położonym punktem są Rysy, które znajdują się na poziomie 2499 m n.p.m.

Niziny zajmują 91,3% powierzchni, wyżyny 5,6%, góry 3,3%, z czego 0,2% przypada na góry wysokie. Ukształtowanie powierzchni Polski charakteryzuje pasowy układ rzeźby - krajobraz młodoglacjalny (z pasem pobraża i pojezierzy) w północnej części kraju, staroglacjalny w centralnej części oraz pas wyżyn i gór na południu. Cechą charakterystyczną jest również nachylenie z kierunku południowo-wschodniego na północno-zachodni.

Całkowita długość granicy wynosi 3511 km, w tym 1295 km biegnie wodami granicznymi. Polska graniczy z siedmioma państwami. Najdłuższa granica dzieli nas z Republiką Czeską - 796 km, najkrótsza z Litwą - 104 km. Granica morska ma długość 440 km.

Polska, podobnie jak i inne kraje, nie ma kompletnej listy gatunków reprezentującej wszystkie królestwa świata żywego. Chociaż z roku na rok dzięki wysiłkom setek specjalistów liczba danych dotycząca poszczególnych gatunków rośnie.

Gatunki organizmów żywych występujące na terenie Polski związane są zarówno ze środowiskiem wodnym (wody śródlądowe i morskie) oraz lądowym. Obecnie w Polsce żyje ok. 57 000 gatunków. Natomiast na różnorodność biologiczną Polski wpływa przede wszystkim jej położenie geograficzne, warunki klimatyczne oraz krótki okres jaki upłynął od momentu ustąpienia lodowców. Położenie, ukształtowanie terenu i jego zagospodarowanie oraz zróżnicowanie klimatyczne powoduje, że występują tu zarówno gatunki charakterystyczne dla obszarów nizinnych, jak i górskich, te związane z klimatem atlantyckim oraz kontynentalnym (gatunki borealne i stepowe), gatunki leśne i z terenów otwartych.

Nad Polską krzyżują się szlaki corocznych przelotów, więc regularnie pojawiają się ptaki z północnych skrajów kontynentu, a także gatunki z Syberii, rzadziej przylatują wędrownie ptaki z dalekiego wschodu Azji, a zupełnie wyjątkowo zabłąkali wędrowcy z Ameryki Północnej. Natura w Polsce wszechstronnie reprezentuje świat istot żywych całego kontynentu i dlatego ma szczególną wartość na tle walorów przyrodniczych Europy.

Tabela z dotychczas opisanymi gatunkami występującymi na terenie Polski (Symonides E., 2008, *Ochrona przyrody*, WUW)

Grupa	Przybliżona liczba gatunków
Glony	14 500
Wątrobowce i glewiki	238
Mchy	697
Widłakowe	13
Skrzypowe	10
Paprociowe	62
Nagozależkowe	13
Okrytozależkowe	2 405
Grzyby	3 198
Porosty	1 520
Gąbki	9
Parzydełkowce	25
Płazińce	852
Wrotki	545
Brzuchorzęski	117
Nicienie	1 250
Kolcogłowy	39
Pierścienice	300
Stawonogi	30 120
• skorupiaki	587
• szczękoczułkowce	3 805
• sześcionogi	26 579
• wije	149

Niesporczaki	87
Mięczaki	277
• ślimaki	240
• małże	37
Mszywoty	18
Szkarłupnie	5
Strunowce	704
• Ostonice	4
• Minogi	4
• Żuchowce	696
- ryby	129
- płazy	18
- gady	8
- ptaki	436
- ssaki	105